

Školní zralost

Dostatečná slovní zásoba

Dostatečná slovní zásoba znamená, že dítěti při komunikaci "nechybí" slova, slova "nehledá".

Venku jsem viděl

... ehm ... jak se

to řekne?

... ehm ...

Pokud dítě nemá dostatečně rozvinutou slovní zásobu, je nejisté při odpovědi, "hledá" slova, nemůže najít správný výraz

Gramatika

Dítě:

mluví ve větách, gramaticky správně. (Bydlíme ve velkém domě v Dobříni.), používá souvětí. (Chtěli jsme jít ven, ale začalo pršet.), používá všechny druhy slov. (To auto udělalo tuuu.).

Můžeme se setkat s termínem "jazykový cit".

Dostatečně rozvinutý jazykový cit umožňuje dítěti mluvit gramaticky správně ještě dříve, než si začne teoreticky osvojovat gramatiku. Jazykový cit se vytváří vlivem zkušeností. Dítě "naposlouchává" správnou gramatiku. Šestileté dítě s rozvinutým jazykovým citem si například neplete jednotné a množné číslo, vyjádří shodu mezi podstatným a přídavným jménem, vnímá rozdíly mezi podobně znějícími slovy (např. vesničanka - vesnička) atp.

1. Tvorba gramaticky správných vět

Dítěte se zeptáme, zda je či není věta správně utvořená. Pokud není správně utvořená, požádáme dítě, aby ji řeklo správně. Pracovní list č. 15 v příloze

2. Malované čtení

Dospělý čte písmena, dítě do věty doplní obrázek ve správném tvaru.

Malované čtení najdete v pracovním listě č. 16.

3. Rod podstatných jmen

Dítě určuje rod podstatných jmen. "Ukaž na obrázek a řekni TO sluníčko." Pracovní list č. 17

Rýmování: má vaše dítě ucho pro rým?

Do jazykového citu bychom mohli zařadit také rýmování. Rým je zvuková shoda koncových hlásek slov.

Dítě pozná, zda se dvě slova rýmují a rým vymyslí. Rýmovací cvičení najdete v pracovním listě (v příloze)

U dětí s dyslexií bývá jazykový cit na mnohem nižší úrovni než u dětí bez dyslexie.

Pokud dítě nemluví gramaticky správně, může být velice ohrožen jeho budoucí úspěch ve škole. Dítě může mít problém při určování rodu, může chybovat ve cvičeních na dokončení vět apod.

Komunikace - využití řeči v praxi

Dítě se nebojí komunikovat Dítě relativně bez ostychu komunikuje s dospělými i dětmi. Například při zápisu do ZŠ sdělí své jméno, příjmení, bydliště, věk, odpoví paní učitelce na základní otázky.

S touto oblastí můžou mít problém děti velmi introvertní, nesmělé, citlivé. I přesto, že v důvěrně známém prostředí komunikují bez zábran, velmi dobře, mají bohatou slovní zásobu, v cizím prostředí se stávají téměř "nemluvnými".

Pokud se dítě bojí komunikovat, zná správnou odpověď, ale bojí se ji říct. Působí, že neví. S touto oblastí můžou mít problém děti velmi introvertní, nesmělé, citlivé. I přesto, že v důvěrně známém prostředí komunikují bez zábran, velmi dobře, mají bohatou slovní zásobu, v cizím prostředí se stávají téměř "nemluvnými".

POZORNOST

Na úroveň pozornosti jsou ve škole kladeny vysoké nároky.

Rodiče sdělují: "Když si Maruška hraje v pokojíčku, tak o ní celé dopoledne nevím."

"Náš Pepík vydrží u pohádky i dvě hodiny."

"Tomík by si vydržel hrát s plastelínou i hodinu."

To jsou vše skvělé zprávy. Když se předškolák ponoří do činnosti, která ho baví, vydrží u ní neuvěřitelně dlouho. Při hře dočerpá energii, odpočine si, hrou relaxuje, ale zároveň se i učí. Hovoříme o tzv. **spontánní pozornosti**.

Ale pozor! Ve škole je zapotřebí **pozornost úmyslná**, kdy dítě úmyslně věnuje pozornost činnosti. A to i té, která ho příliš nebaví. Dítě dokáže svou pozornost vůlí ovládat. V předškolním věku dítě vydrží u činnosti (i té, která ho příliš nebaví) minimálně **5 - 10 minut**. Během té doby by dítě nemělo ztrácet pozornost a přesnost při plnění úkolu. Míra soustředění na činnost úkolového typu, ochota a snaha se namáhat, pečlivost po delší časový úsek jsou základními předpoklady pro úspěšné zvládnutí školní docházky. Nečekejte, že se vaše dítě nástupem do školy zázrakem zklidní. Opak bývá pravdou. (Čest výjimkám.) Dítě pak nosí poznámky typu: "Nedává pozor!" "Vyrušuje!" A pokud se snaží být "hodné", rozumějte - být v klidu, vyčerpá pro toto snažení veškerou svou kapacitu a nemá sílu myslet na nic jiného, rozumějte - učit se.

Vraťme se k Pepíkovi, Tomíkovi a Marušce.

"Náš Pepík vydrží u pohádky i dvě hodiny."

Co si z pohádky pamatuje? Dokáže převyprávět děj? Dokáže namalovat hlavního hrdinu? Dokáže říct, kdo byl hodný, kdo zlý? Proč princ bojoval s drakem?

"Tomík by si vydržel hrát s plastelínou i hodinu."

Vymodeloval stavbu, která má "hlavu a patu"? Udělal dvoreček se zvířaty?

Autoservis? Ovocný košík? Odpovídá jeho výtvar věku? Nebo chvíli modeloval autíčko, pak vše zničil, vrhnul se na sněhuláka a hned na to na šnečka? Plastelína je všude včetně koberce avýtvar žádný?

"Když si Maruška hraje v pokojíčku, tak o ní celé dopoledne nevím."

Hraje si soustředěně s jednou hračkou, pak ji uklidí a bere si druhou nebo si jde malovat? Nebo běhá od něčeho k ničemu a v pokojíku je jako po výbuchu?

Okolo nástupu do základní školy se mění i způsob hry. Dítě už vítá do hry parťáka, hraje si soustředěně s jednou hračkou, nepřebíhá mezi vším a ničím. Ještě otázka: Když dítě požádáte, aby chvíli počkalo, počká? (Bez toho, aby jste mu museli vymyslet nějakou zábavu?) Pokud dítě neudrží (krátkodobě) pozornost, nedokáže se soustředit na dokončení činnosti, působí dojmem, že neví, poposedává na židli, nedokáže se soustředit na instrukci, často chybuje. Udržení pozornosti je pro dítě ohromně unavující.

Mladším dětem posíláme kartičky a obrázky na procvičování barev. Mějte se všichni dobře, opatrujte se a budeme se těšit na vaše obrázky, práce, fotky.